

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Arte e Paisaxe		Código	630G03005
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	ComposiciónProxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Pérez Sanchez, Yolanda	Correo electrónico	yolanda.perez@udc.es	
Profesorado	Pérez Sanchez, Yolanda	Correo electrónico	yolanda.perez@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A materia Arte e Paisaxe está dividida en dúas partes: a primeira expón o concepto de paisaxe dende unha perspectiva histórico-estética, que abrangue a orixe e natureza da relación entre paisaxe e arquitectura na Antigüidade, que se complementa cunha introdución a a historia do xardín occidental, insistindo na súa dimensión social, simbólica e artística. A segunda parte da materia céntrase na paisaxe como tema na práctica artística, dende o inicio da súa representación na historia da arte occidental, ata a súa inclusión nos procesos creativos da arte contemporánea.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias /	Resultados do título
CE39 - Coñecemento axeitado da historia xeral da paisaxe.	A39	
CE40 - Coñecemento axeitado da estética e da teoría e da historia das artes plásticas e das artes aplicadas.	A40	
CB1 - Que os estudiantes demostraron posuír e comprender o coñecemento nunha área de estudio que parte da base do ensino secundario xeral e normalmente atópanse nun nivel que, ainda que está soportado por libros de texto avanzados, tamén inclúe algúns aspectos. o que implica coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio	B1	
CB2 - Que os alumnos saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación de xeito profesional e teñen as habilidades que se adoitan demostrar coa elaboración e defensa dos argumentos ea resolución de problemas dentro da súa área de estudio.	B2	
CB3 - Que os alumnos teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (xeralmente dentro da súa área de estudio) para facer xuízos que inclúan unha reflexión sobre cuestiós relevantes de índole social, científica ou ética.	B3	
B4 - Que os alumnos poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público especializado e non especializado	B4	
CB5 - Que os estudiantes desenvolvan as destrezas de aprendizaxe necesarias para emprender estudos con alto nivel de autonomía	B5	
CG1 - Comprender o papel das belas artes, a historia e as teorías da paisaxe, así como as tecnoloxías e as ciencias humanas relacionadas con el.	B6	
CT1 - Expresarse correctamente, tanto oralmente como por escrito, nos idiomas oficiais da comunidade autónoma. Capacidad de análise e síntese. Capacidad de razonamiento e argumentación. Capacidad de desenvolver e presentar un texto organizado e comprensible. Capacidad de facer unha exposición en público de forma clara, concisa e coerente.	C1	
CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas. Habilidade na xestión das tecnoloxías da información e as comunicacionés (TIC). Capacidad de obter información adecuada, diversa e actualizada. Uso de información bibliográfica e de Internet.	C2	

CT3 - Desenvolver o exercicio da cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos ea perspectiva de xénero. Capacidad para traballar nun grupo e cubrir situacíons problemáticas colectivamente.			C3
CT4 - Adquirir habilidades para a vida. e hábitos, rutinas e estilos de vida saudábeis			C4
CT5 - Estimular a capacidade de traballar en equipos interdisciplinarios ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible.			C5
CT6 - Capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades. identificar críticas, establecer prazos e cumplir con eles. Capacidad para traballar individualmente, cunha actitude autocrítica.			C6
CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e na cultura da sociedade.			C7
CT8 - Comprender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			C8

Contidos

Temas	Subtemas
BLOQUE TEMÁTICO 1: Paisaxe, arquitectura e xardín	TEMA 1: Sobre o concepto de paisaxe. A paisaxe como construcción cultural TEMA 2: Arquitectura, representación e mito na Antigüidade. TEMA 3: Natureza, xardín e símbolo na Europa medieval TEMA 4: A Idade Moderna: contemplación e espectáculo TEMA 5: Novos paradigmas
BLOQUE TEMÁTICO 2: A paisaxe na historia da arte	TEMA 6: Sobre a representación da paisaxe na historia da arte occidental TEMA 7: Pintura paisaxística TEMA 8: O concepto de paisaxe no século XX. Escultura e posmodernidade TEMA 9: Land Art TEMA 10: A arte da paisaxe no século XXI

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	2	0	2
Presentación oral	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	25	15	40
Discusión dirixida	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B6 C1 C2 C3 C4 C5 C6	12	0	12
Lecturas	A39 A40 B1 B3 B5 B6 C2 C4 C6 C7	8	8	16
Proba práctica	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6	2	10	12
Sesión maxistral	A39 A40 B3 B6 C3 C4 C7	45	20	65
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Proba obxectiva	Proba escrita que avaliará o coñecemento e comprensión do contido teórico e as súas aplicacións a través da análise de traballos estudiados durante o curso e desenvolvemento de temas relacionados coa materia.

Presentación oral	Como complemento ás sesións maxistrais e para promover a aprendizaxe autónoma, o alumno realizará un breve traballo de investigación, baseado nun tema asignado pola profesora, que terán que expoñer na aula.
Discusión dirixida	Estas sesións dedicaranse ao estudo dos casos representativos dos contidos teóricos e ao debate sobre os temas propostos nas clases expositivas e nas lecturas dos textos seleccionados. A participación dos estudiantes será promovida e valorada na evaluación final.
Lecturas	A lectura de textos seleccionados será fundamental nas discusións dirixidas
Proba práctica	Exercicio escrito sobre clases e lecturas: esta proba feita cara a metade do cuadrimestre ten como obxectivo consolidar a comprensión dos coñecementos adquiridos. Os estudiantes deben fazer uso da información facilitada durante as clases e dos datos extraídos da bibliografía recomendada
Sesión maxistral	Clases teóricas de presentación oral complementadas con medios audiovisuais que facilitan a transmisión do coñecemento e facilitan a súa aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Presentación oral	Titorización do traballo de investigación que o alumno debe expoñer na clase

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba práctica	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6	Exercicio escrito sobre a clases e lecturas: esta proba feita cara a metade do cuadrimestre ten como obxectivo consolidar a comprensión dos coñecementos adquiridos. Os estudiantes deben fazer uso da información facilitada durante as clases e dos datos extraídos da bibliografía recomendada.	10
Presentación oral	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	Presentación individual na clase dun traballo relacionado co programa, acordado coa profesora da materia	30
Proba obxectiva	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	Proba escrita que avaliará o coñecemento e comprensión do contido teórico e as súas aplicacións a través da análise de traballos estudiados durante o curso e desenvolvemento de temas relacionados coa materia.	60

Observacións avaliación

IMPORTANTE: O alumnado debe realizar todas as actividades de avaliação continua para superar o curso.

A segunda oportunidade constará dunha proba obxectiva (exame) e as calificacións obtidas nas probas de avaliação continua realizadas en período lectivo e que no poderán volver a repetirse.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- BARIDON, M. (2008). Los jardines: paisajistas, jardineros, poetas. 3 volúmenes. (1: Antigüedad Extremo Oriente; 2: Islam, Edad Media, Renacimiento, Barroco; 3: s. XVIII- XX). Madrid: Abada</p> <p>- BERUETE, S. (2016). Jardinosofía: una historia filosófica de los jardines. Madrid: Turner</p> <p>- LAURIE, M. (1983). Introducción a la arquitectura del paisaje. Barcelona: Gustavo Gili</p> <p>- MADERUELO, J. (2005). El paisaje. Génesis de un concepto. Madrid: Abada</p> <p>- MADERUELO, J. (2007). Paisaje y Arte. Madrid: Abada</p> <p>- MADERUELO, J. (2006). Paisaje y pensamiento. Madrid: Abada, Fundación Beulas</p> <p>- MILANI, R. (2015). El arte del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva</p> <p>- NOGUÉ, J. (2007). La construcción social del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva</p> <p>- ROGER, A. (2007). Breve tratado del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva</p> <p>- STEENBERGEN, C & REH, W. (2001). Arquitectura y paisaje. Barcelona: Gustavo Gili</p> <p>Bibliografía Bloque 1: ANIBARRO, M. A. La construcción del jardín clásico: Teoría, composición y tipos. Ediciones Akal, Madrid, 2002</p> <p>BARIDON, M. Los jardines: paisajistas, jardineros, poetas. 3 volúmenes. (1: Antigüedad Extremo Oriente; 2: Islam, Edad Media, Renacimiento, Barroco; 3: s. XVIII- XX). Abada, Madrid, 2004- 2008</p> <p>ENRIC BATLE. El jardín de la metrópoli: del paisaje romántico al espacio libre para una ciudad sostenible. Gustavo Gili, Barcelona, 2011</p> <p>CLÉMENT, G. Manifiesto del Tercer paisaje, Gustavo Gili, Barcelona, 2007</p> <p>FARIELLO, F. La arquitectura de los jardines. De la Antigüedad al siglo XX Mairea/Celeste, Madrid, 2000</p> <p>Bibliografía Bloque 2: GALOFARO, L. Artscapes. El arte como aproximación al paisaje contemporáneo. Gustavo Gili, Barcelona, 2007</p> <p>GUASCH, A. M. El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural. Alianza, Madrid, 2000</p> <p>IMPELLUSO, L. Gardens in Art, Getty Publications, 2007</p> <p>JAKOB, M. El jardín y las artes. Siruela, Madrid, 2018</p> <p>KASTNER, J. (ed.). Land art y arte medioambiental. Phaidon Press, 2005</p> <p>KRAUSS, R. Pasajes de la escultura moderna. Akal, Madrid, 2002</p> <p>KRAUSS, R. ?La escultura en el campo expandido? en VVAA. La Postmodernidad. Kairós. Barcelona, 2006</p> <p>MADERUELO, J. La pérdida del pedestal. Círculo de Bellas Artes, Madrid, 1994</p> <p>MARCHÁN FIZ, S. Del arte objetual al arte de concepto. Epílogo sobre la sensibilidad «postmoderna». Akal, Madrid, 1986</p> <p>NOGUÉ, J. El Paisaje en la cultura contemporánea. Biblioteca Nueva, Madrid, 2008</p> <p>RAQUEJO, T. Land Art. Nerea, Madrid, 1998</p> <p>SMITHSON, R. Selección de escritos. Ediciones Alias, Méjico, 2009</p> <p>TUAN, Yi-Fu. Geografía romántica. En busca del paisaje sublime. Biblioteca Nueva, Madrid, 2015</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías